

συμφέροντα. Αὐτοὶ λοιπὸν οἶδατε πῶς φυλάττετε· ἐγὼ γὰρ ὃ ἦν ἐν ἐμοὶ ἐποίησα, προειπὼν ὑμῖν τὰ συμφέροντα, μήποτε ἐπελθοῦσα ῥομφαία λάβῃ ψυχὴν ἐκ τοῦ λαοῦ. Ἐπιτηρεῖ γὰρ ὑμῶν ὁ ἐχθρὸς λοιπὸν καὶ ῥῆμα, καὶ ἐνθύμημα, καὶ ἐννοίαν, καὶ κίνημα, καὶ πρᾶξιν· ἀλλ' ὑμεῖς οὕτως ἑαυτοὺς ἀσφαλίσασθε, ἵνα, τοῦ ἐξ ἐναντίας μηδὲν ἔχοντος λέγειν περὶ ὑμῶν φᾶλλον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς φοβερᾶς κρίσεως, παραστῶμεν τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ ἀκατασχύντως, καὶ ἀκούσωμεν παρ' αὐτοῦ τὰν εὐκταίαν ἐκείνην καὶ μακαρίαν φωνήν: «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου». Αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, λέγει αὐτοῖς· Ἄνω τὰς χεῖρας ὑμῶν. Εἵτα λέγει· Ὑπὲρ τῆς οἰκουμενικῆς καταστάσεως καὶ εὐσταθείας τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, εἰπόμεν Κύριε ἐλέησον. Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς τοῦ παλατίου, καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν, καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ, εἰπόμεν, Κύριε ἐλέησον. Ὑπὲρ τῆς ἀπολυτρώσεως τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ ὑπὲρ τοῦ συντριβῆναι τὸν σατανᾶν ἐν τάχει ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀσειστον, καὶ ἀφλεκτον, καὶ ἀναιμάκτον διαφυλαχθῆναι τὴν πόλιν ἡμῶν, καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, εἰπόμεν, Κύριε ἐλέησον.

Καὶ σφραγίζει τὸν λαὸν κατὰ τὸ ἔθος ὁ ἀρχιεπίσκοπος, καὶ ἐκφωνεῖ· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος. Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, λέγει· Ἐνδύσασθε, καὶ ὑποδύσασθε. Καὶ κατέρχεται, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ, καὶ γινομένης τῆς τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένων συνήθους εὐχῆς, ὑπὸ ἐνὸς τῶν διακόνων, ποιεῖ ὁ ἀρχιεπίσκοπος τὴν εὐχὴν ταύτην, μὴ λέγων τὴν συνήθη ἐκφώνησιν ἐν τῷ τέλει τῆς εὐχῆς·

Δέσποτα, Κύριε ὁ Θεός, προσκάλεσαι τοὺς δούλους σου πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα καὶ καταξίωσον αὐτοὺς τῆς μεγάλης σου ταύτης χάριτος. Ἀπόλουσον αὐτῶν τὴν παλαιότητα, καὶ ἀναγέννησον αὐτοὺς εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον· καὶ πληρώσον αὐτοὺς τῆς τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος δυνάμεως, εἰς ἑνωσιν τοῦ Χριστοῦ σου.

Καὶ πληρώσας τὴν εὐχὴν τῶν φωτιζομένων, ὁ διάκονος, ἀντὶ τοῦ κλῖναι αὐτοὺς τὰς κεφαλὰς, λέγει· Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα προσέλεθε τῇ χειροθεσίᾳ καὶ εὐλογεῖσθε.

Καὶ πάντας χειροθετῶν ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, ἔρχεται πλησίον τῆς ἁγίας Τραπέζης, καὶ ἐκφωνεῖ·

Ὅτι σὺ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν κτλ.

Καὶ ὁ λαός, Ἀμήν.

Εἵτα λέγει· Εἰρήνην πᾶσι· καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλινώμεν· ἐπεύχεται πάλιν·

Ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ὁ πάντας θέλων σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, λάμπων ὥς γνώσεως ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν καὶ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένων· καὶ ἀξιώσον αὐτοὺς τῆς

ἀθανάτου σου δωρεᾶς, καὶ ἑνωσον αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ σου καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Σὺν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν. Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, λέγει ὁ διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν. Ὁ λαός, Ἐν ὀνόματι Κυρίου. Καὶ εὐθὺς ἀπόλυσις».

Ο ΕΝ ΤΟΙΣ "ΗΘΙΚΟΙΣ", ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΤΟΥ ΧΑΙΡΩΝΕΩΣ* ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ**

19. Οὐ κακῶς ἔνιοι λέγουσιν, ὅτι δεῖ τῶν *ρέων μάλλον* ἐκπνευματοῦν τὸ *οἶκημα* καὶ τὸν *τύφον* ἢ τῶν *ἀσκήων* τὸν *ἀέρα* τοὺς *ἐργχείαι* τι *βουλομένους* *χρήσιμους*· εἰ δὲ μή, *γέμοντες* ὄγκου καὶ *φυσήματος* οὐ προσδέχονται.

20. **Φθόνος** μετὰ **βασκανίας** καὶ **δυσμενείας** οὐδενὶ μὲν ἔργῳ παρὼν ἀγαθόν, ἀλλὰ **πᾶσιν ἐμπόδιος τοῖς καλοῖς**, **κάκιος δ' ἄκροω-**

*) Ἰδε ἀριθμ. 20. σελ. 406—407

**) Παρατιθέμεθα ὧδε καὶ ἡν ὁ κ. Μυστακίδης ἔπεμψε τῷ κ. Σαμαρτσίδῃ ἐπιστολήν.

Φίλε κ. Χρ. Σαμαρτσίδῃ Χαίρετε.

Μετὰ μεγάλῃς γὰρ ἀς παρακολουθῶ ἐν τῇ «Εἰς. Ἐπιθεωρήσεις τοῦ Νεολόγου» τῇ ἀνελέγκτῳ καὶ εἰδήμῳ ἀνελίξει τῶν ἐν τοῖς Ἡθικοῖς τοῦ Χαίρωνεως φιλοσόφου περὶ ἐχομένων παιδαγωγικῶν γνώσεων. Ὀνομάζετε τὴν δημιουργίαν θησαυροί. Ἀληθῶς εἶνε θησαυροὶ ἀθησαύριστος ἔτι καθόλου δι' ἡμᾶς τοῦλάχιστον τοὺς Ἕλληνας καὶ κυρίως ἀφανῆς τοῖς μὴ γινώσκουσι τὰ ἴδια τῶν πατέρων αὐτῶν ἔργα κατὰ βίβος ἐπιζητοῦσι δὲ ἐκ ξένων συγγραμμάτων ἀντλῶσι μίθῃ ἐμφανῆς νῦν διὰ τῆς ὑμετέρας ἀξιεπαίνου δημοσιεύσεως γινόμενοι καὶ εἰς ἀνάγνωσιν εὖνων καὶ μελέτην ἐτοιμοὶν προβαλλόμενοι. Εἰλικρινῶς χαίρω ἐπὶ τοῦτο καὶ τοσοῦτο μάλλον ὅσον ὑμεῖς, φίλτατε, ὡς καλὸι καὶ εὐπρόσωποι δόδοι, ἐστὲ δ' ἐκδοτῆς τοῦ ἔργου, ὑμεῖς ὁ πρῶτος ἐν τάξει ἀναλαβὼν ἐν ἰδίᾳ διατριβαίᾳ νὰ κοινολογήσητε τὰ χριστιανικώτατα καὶ παιδαγωγικώτατα διδάγματα τοῦ Ἡθικοφιλοσόφου, ὡς εἴηται νῦν ν' ἀποκαλῆται ὁ Πλούταρχος, καὶ νὰ προλεάνητε τὴν ὁδὸν εἰς μελέτην βαθυτέραν τῶν κειμηλίων τούτων.

Ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου ἐκ τῶν ἀροσφραγεστάτων καὶ περιπλοκαυμάτων ζητημάτων ὑπῆρξεν ἡ ἐξέυρεσις τοῦ τρόπου καὶ τῆς μεθόδου τῆς ἀγωγῆς καὶ παιδείας κοινωνίας τινός, ἥτοι ἔθνους, ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς ὑφίσταται Παιδαγωγική. Ἐγώ, φίλτατε, ἀεὶ διατελῶ φρονῶν καίπερ οὐχὶ εἰδικώτερον καὶ φιλοσοφώτερον τῆς ὑμετέρας φιλότητος ἀπηρτισμένος—πολλοῦ γε καὶ δεῖ—ὅτι ἡ μόρφωσις καὶ μεταμόρφωσις τοῦ συστήματος τῆς ἀγωγῆς καὶ παιδείας βαθυρῶδιν ἐπιδρῶν ἐπὶ τῆς μορφώσεως καὶ ἀναπτύξεως τοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἐθνῶν καὶ ἐξαναγκάζουσι αὐτὰ πρὸς τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην ροπήν. Παραδείγματα ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ πρότετα μακίστα δὲν θέλω ν' ἀναφέρω ταῦτα ὑμεῖς ἴστε κάλλιον ἐμοί. «Οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι σῖκα οὐδὲ ἐκ βάρου τρυγῶσι σταφυλήν» (Λοῦκ. 5', 44) «εἰ δὲ τραπέντων καὶ τρεφόμενων τῶν νέων πάντα ἡμῖν κατ' ὀρθὴν πλεῖ» (Πλάτ. Νόμ. Ζ', 813, δ.). Ἀλλὰ τί εἶνε τοῦτο τὸ εἶδος; Πάντες ἀνέκαθεν ἐπεζητήσαν τὸν τρόπον, τὴν μέθοδον τοῦ εὖ τρέφειν, τῆς ἀληθοῦς δῆλα δὴ, ὡς λέγομεν νῦν, καὶ ἀληθοῦς ἀγωγῆς καὶ παιδείας ν' ἀνεύρωσι· καὶ ἐγεννήθησαν τόσα καὶ τόσα συστήματα διδασκαλίας καὶ μορφώσεως. Βουλευταί, νομοθέ-

μένω πάρεδρος καὶ σύμβουλος, ἀνιστὰ καὶ ἀνδρὶ καὶ δυσπρόδοκτα ποιῶν τὰ ὠφέλιμα διὰ τὸ πᾶσι μᾶλλον ἡδεσθαι τοὺς φθονοῦντας ἢ τοῖς εὖ λεγομένοις.

21. Πλοῦτος μὲν ὄντινα δάκνει καὶ δόξα καὶ κάλλος, ἐτέροις ὑπάρχοντα, φθονερός ἐστι μόνον· ἄχθεται γὰρ ἄλλων εὐτυχούντων· ὁ δὲ λόγῳ καλῶς λεγομένῳ δυσχεραίνων ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀγαθῶν ἀνίσταται.

22. Ὡς τὸ ὅπως τῶν βλεπόντων, καὶ ὁ λόγος τῶν ἀκουόντων ἀγαθὸν ἐστίν, ἂν βούλονται δέχεσθαι.

23. Τὸν μὲν ἐφ' ἐτέροις φθόνον ἄλλαι τιναὶ ἀπαίδευτοι καὶ κακαὶ διαθέσεις ἐμποιοῦσιν, ὁ δὲ πρὸς τοὺς λέγοντας ἐκ φιλοδοξίας ἀκαίρουν καὶ φιλοτιμίας ἀδίκου γερνώμενος οὐδὲ προσέχειρ ἐὰ τοῖς λεγομένοις τὸν οὕτω διακείμενον, ἀλλὰ θορυβεῖ καὶ περισπᾷ τὴν διάνοιαν, ἅμα μὲν τὴν ἑαυτοῦ ἐξίτην ἐπισκοποῦσαν εἰ λείπεται τῆς τοῦ λέγοντος, ἅμα δὲ τοὺς ἄλλους ἐπιβλέπουσαν εἰ ἀγάρται καὶ θαυμάζουσιν, ἐκπληττομένην τε ὑπὸ τῶν ἐπαίνων καὶ ἀργαίων· σαρ πρὸς τοὺς παρόντας ἂν ἀποδέχονται τὸν λέγοντα, τῶν δὲ λόγων τοὺς μὲν εἰρημένους ἐῷσαν καὶ προιέμενην, ὅτι λυποῦσι μνημονεύμενοι, πρὸς δὲ τοὺς λείποντας ταρattoμένην καὶ τρέμουσαν μὴ τῶν εἰρημένων βελτίονες γένωνται, σπεύδουσαν δὲ

τάχιστα παύσασθαι τοὺς λέγοντας ὅταν κάλλιστα λέγῳσι, λυθείσης δὲ τῆς ἀκροάσεως πρὸς οὐδενὶ τῶν εἰρημένων οὐδαν ἀλλὰ τὰς φωνὰς καὶ διαθέσεις τῶν παρόντων ἐπιψηφίζουσιν, καὶ τοὺς μὲν ἐπαινοῦντας ὥσπερ ἐμμανῆ φεύγουσαν καὶ ἀποπνιδῶσαν, προστρέχουσιν δὲ καὶ συναγελαζομένην τοῖς ψέγουσι τὰ εἰρημένα καὶ διαστρέφουσιν· ἂν δὲ μηδὲν ἢ διαστρέψαι, παραβάλλουσιν ἐτέρους τινὰς ὡς ἄμεινον εἰρηκότας εἰς ταῦτόν καὶ δυνατότερον, ἕως διαφθείρασα καὶ λυμνηναμένη τὴν ἀκροασὶν ἄχρεϊον ἑαυτῇ καὶ ἀνόνητον ἀπεργάσθαι.

24. Δεῖ τῇ φιλοκρίᾳ πρὸς τὴν φιλοδοξίαν σπεισάμενον ἀκροᾶσθαι τοῦ λέγοντος ἡλεῶν καὶ πρῶν, ὥσπερ ἐφ' ἐστίασιν ἱερὰν καὶ θυσίαν ἀπαρχὴν παρειαλμυμένον ἐπαινοῦντα μὲν ἐν οἷς ἐπιτυγχάνει τὴν δόξαν, ἀγαπῶντα δὲ τὴν προθυμίαν αὐτῇ τοῦ φέροντος εἰς μέσον ἃ γινώσκει καὶ πείθοντος ἐτέρους δι' ὧν αὐτὸς πέπεισται.

25. Τοῖς μὲν κατορθουμένοις ἐπιλογιστέον ὡς οὐκ ἀπὸ τύχης οὐδ' ἀντομάτως ἀλλ' ἐπιμελείᾳ καὶ πόρῳ καὶ μαθήσει κατορθοῦνται, καὶ μμητέον γε ταῦτα θαυμάζοντας γε δὴ καὶ ζηλοῦντας· τοῖς

ται καὶ φιλόσοφοι παιδαγωγοί, βασιλεῖς καὶ αὐτοκράτορες μέγρι σήμερον σκέπτονται πρὸς ἀποτελεσματικωτέραν λύσιν τοῦ ἐθνικοῦ πρ βιαιματίας τῆς παιδείας· χάριν τοῦ ἱθικοῦ καὶ ὕλικῳ συμφέροντος τοῦ ἔθνους, εἰς δὲ ἀνέγκουσιν. Ἡμεῖς δὲ τί πράττομεν; προσπαθόμεν νὰ μιμώμεθα κατὰ σῶμα κατὰ φωνὰς καὶ κατὰ διάνοιαν τοὺς ξένους, ν' ἀποθαυμάζωμεν αὐτούς. αὐτοὺς δὴ τοὺς θαυμαστὰς τῶν ἡμετέρων προγόνων, καίτοι, οὐκ ἄλλοι τοῖς ἡμῖν γρωμένοις παραδείγματι ἄλλ' οἰκείοις, εἰδαίνοσιν ἕξαστι γενέσθαι (Ἰσοκρ. Δημ. § 11). Τί θέλομεν ταῦτα; τί τὸ αἰρετόν, τί τὸ φευκτόν, τί τὸ καλόν, τί τὸ αἰσχρὸν πρέπει νὰ διδασκώμεθα πρ' ἡμῶν αὐτῶν ἦτοι ἐκ τῶν ἀθανάτων προγόνων ἡμῶν, ἐφ' οἷς φιλοτιμώμεθα. Διὰ τὴν παιδαγωγικὴν πρὸς ἄλλοι· ἔρχομεν ἰδιαιτάτα τὸν φιλόσοφον παιδαγωγὸν καὶ ἱθικολόγον Πλούταρχον ζήτησαν μ. Χ. Ὁ Πλούταρχος ἐν τῇ χρονολογικῇ σειρῇ τῶν παιδαγωγῶν μεταξὺ τοῦ Κουίντιλιανοῦ καὶ τοῦ Ὀργίνου κατατάσσεται εἶνε, κατ' ἐμὲ ταπεινὸν κριτὴν—ἐπιτρέψατέ μοι τὸ ὅτι—ἀληθὲς κατηχητὴς πρὸς κατηχουμένους λαλῶν. Κατηχούμενοι δὲ εἶνε οὐχὶ μόνον ἡ σύγχρονος αὐτῷ κοινωνία· ἦν ἐκπεσοῦσαν τῆς τῶν ἱθῶν καθαρότητος ἐξήγησε διὰ τῶν Ἡθικῶν αὐτοῦ νὰ διδάξῃ καὶ ν' ἀναμερψῇ ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς οἱ ἐπιγιγνώμενοι, οἵτινες ὀφείλομεν ὡς ἐγκόλιον νὰ φέρωμεν τὰ διδάγματα αὐτοῦ· τὸ δ' ἐγκόλιον τοῦτο παρέχει ἡμῖν ὁ ἄριστος φίλος τῶν διδασκάλων καὶ τῆς νεότητος. ἡμεῖς φίλοι. Ὁ Πλούταρχος ἐν Ἀθῆναις παιδεύει καὶ ἐν Ρώμῃ ἀκηθεῖς ἐπὶ Τραϊανοῦ, οὗ καὶ τὴν εὐνοίαν ἀπέλαυνεν εἶνε μ. Χ. ὁ πρῶτος· Ἐλλήν παιδαγωγὸς ὁ πρὸ τῶν μεγάλων ὡμῶν τῆς Ἐκκλησίας πατέρων ἀκράσιας. Βεβαίως ἀκαίρουν δὲν θὰ ἦτο νὰ ὑποδείξῃ τις δι' ἀντιπαραβολῆς καὶ δι' ἀντιπαράθεσιν ὅτι αἱ ἐν τοῖς Ἡθικῶς τοῦ Πλουτάρχου ἀρχαὶ συμβαδίζουσι ταῖς ἀρχαῖς τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ παραλληλίζονται ἐν πολλοῖς τοῖς ἐκ τῆς Π. καὶ Νέας Διαθήκης παραγγέλμασι· τὸ ἴδιον ὅπως τοῦτο ἔργον ἀρίεται ἡμῖν πάλιν τῷ καταληλωτέρῳ πρὸς τοιαύτας ζητήσεις ἅμα δὲ καὶ ἡ κατὰ στοι-

χεῖα καὶ κατ' ὁμοειδῆ κεφάλαια κατὰ τάξεις τῶν γρυστῶν τοῦ φιλοσόφου ἐπὶ, ὡς ἔστιν ἰδεῖν καὶ ἐν τῇ Μελέσει Ἀντωνίου τοῦ Μινχοῦ, τῇ ἐκ διαφόρων Ἀπομνημονευμάτων τῶν τε κατ' ἡμᾶς καὶ τῶν θύραθεν βιβλίων συναρμολογηθεῖσα ἐκδοθεῖσα δ' ἐν Βενετίᾳ τῷ 1776. Διότι ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος δὲν φαίνεται κατ' ἐμὲ ὅπως ἀπορῶν τὴν ἐπίδρασιν τοῦ αἰῶνος. ἐν ᾧ ἔρξαντο διὰ τῆς διδασκῆς τῶν Ἀριστοτέλων μετὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἐξαστράπτουσαι αἱ τοῦ χριστιανισμοῦ ἀλήθειαι. Ὡς διὰ τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν οἱ παράλληλοι τοῦ Πλουτάρχου βίῳ μεγίστην σημασίαν κέκτηνται, οὕτω διὰ τὴν παιδαγωγικὴν καὶ τὴν φιλοσοφίαν ἐν γένει ὁ περὶ Παίδων Ἀγωγῆς καὶ τὰ λοιπὰ Ἡθικὰ. Ἀρα ἡ ἐργασία ὑμῶν εἶνε ἀξία πολλῆς προσοχῆς, ὡς ἔδη παρέχεται. Οἱ μόνον οἱ διδασκαλοὶ ἐν τῇ ἐργασίᾳ αὐτῶν καὶ τοῖς λόγοις δύνανται νὰ ἔχωσι δίκην ἡμεροδελκτοῦ καλλίστας ἀφορμὰς καὶ ἀμετηρίας, οὐ μόνον οἱ μαθηταὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων τῶν γυμνασίων καὶ οἱ φοιτηταὶ διὰ τὰ θέματα αὐτῶν καὶ ἐκθέσεις ὥραῖα παραγγέλματα, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες γονεῖς ἰδίως οἱ ὁπωσοῦν γραμμάτων γεγευμένοι καλὸν ἐγκόλιον πρὸς μελέτην καὶ συμβουλὴν κατ' ἐκείτην. Οὕτω πράττοντες θὰ φανώμεν ἀληθῶς ὅτι σοφίαν ζητοῦμεν καὶ εὐδαιμονίαν. Ἀλλ' ὡς τὴν τύχην αἱ τι ἀσθώσαν, οὐ τὸν ταῦτα συμβουλεύοντα, ἵνα κατ' αὐτὴν τὸν Πλούταρχον εἴπω.

Ἐπαναλαμβάνων καὶ γραπτῶς τὰς συγχαρητικὰς μου εὐχὰς ἐπὶ τῇ συλλήψει τῆς ἰδέας ταύτης τῆς τοιοῦτον κοινωνηλοῦς καὶ φιλικῶτα τὴν ὑμετέραν φιλότητα προσ-αγρεῶν

διατελῶ ἀεὶ ὁ αὐτός

προθυμότητος

B. A. ΜΥΣΤΑΚΙΑΝΗΣ.

Ἐν Ξηροκρήνῃ, τῇ 6 Μαρτίου 1893.

δ' ἁμαρτανομένοις ἐφιστάναι χρὴ τὴν διάνοιαν, ὅφ' ὧν αἰτιῶν καὶ ὅθεν ἡ παρατροπὴ γέγρονεν.

26. Ὡς (Ξενοφῶν) φησι τοὺς οἰκονομικοὺς καὶ ἀπὸ τῶν φίλων ὀνίνασθαι καὶ ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν, οὕτω τοὺς ἐγγρηγοράτας καὶ προσέχοντας οὐ μόνον καταρ-
θοῦντες ἀλλὰ καὶ διχαμρτάνοντες ὠφελούσιν οἱ λέγοντες.

27. Διανοήματος εὐτέλεια καὶ ρήματος κενότης καὶ σχῆμα φορτικὸν καὶ πτόσεις μετὰ χρῆς ἀπειροκάλου πρὸς ἔπαινον καὶ ὅσα τοιαῦτα μᾶλλον ἀκροωμένοις ἐφ' ἐτέρῳ ἢ λέγουσιν ἐφ' ἑαυτῶν καταφαίνεται.

28. **Ρᾶστόν ἐστι τῶν ὄντων τὸ μέμψασθαι τὸν πλησίον**, ἀχρήστως τε καὶ κενῶς γιγνόμενον, ἂν μὴ πρὸς τινα διόρθωσιν ἢ φυλακὴν ἀναφέρεται τῶν ὁμοίων.

29. Οὐκ ὀκνητέον αἰεὶ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἁμαρτανόρτων ἀναφθέγγεσθαι, **«μὴ που ἄρ' ἐγὼ τοιοῦτος ;»**

30. Ὡς ἐν τοῖς ὁμμασι τῶν πλησίων ἐλλάμποντα τὰ ἐαυτῶν ὁρώμεν, οὕτως ἐπὶ τῶν λόγων δεῖ τοὺς ἐαυτῶν ἐνεικονίζεσθαι τοῖς ἐτέροις, ἵνα μὴ τ' ἄγαν καταφρονῶμεν ἄλλων, αὐτοῖς τε προσέχωμεν ἐν τῷ λέγειν ἐπιμελέστερον.

31. Γενόμενοι καθ' αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἀκροάσεως καὶ λαβόντες τι τῶν μὴ καλῶς ἢ μὴ ἱκανῶς εἰρησθαι δοκούντων, ἐπιχειρῶμεν εἰς ταῦτό καὶ προέχωμεν αὐτοὺς τὰ μὲν ὥσπερ ἀναπληροῦν, τὰ δ' ἐπανορθοῦσθαι, τὰ δ' ἐτέρως φράζειν, τὰ δ' ὅλως ἐξ ὑπαρχῆς εἰσφέρειν πειρώμενοι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν.

32. Τὸ μὲν ἀντειπεῖν οὐ χαλεπὸν ἀλλὰ καὶ πλύνον ῥῆδιον εἰρημένῳ λόγῳ· τὸ δ' ἕτερον ἀνταναστῆσαι βέλτιον παντάπασιν ἐργῶδες.

33. Οἱ μὲν καταφρονητικοὶ καὶ θρασεῖς ἦττον ὠφελοῦνται ὑπὸ τῶν λεγόντων, οἱ δὲ θυμωστικὴ καὶ ἄκακοι μᾶλλον βλάπτονται.

24. Δεῖ τὸν μὲν ἔπαινον ἀφελῶς τοῖς λέγουσι τὴν δὲ πίστιν εὐλαβῶς προῖεσθαι τοῖς λόγοις, καὶ τῆς μὲν λέξεως καὶ προφορᾶς... εὐμενῇ καὶ ἀπλοῦν εἶναι θεατήν, τῆς δὲ χρείας καὶ τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων ἀκριβῇ καὶ πικρὸν ἐξεταστήν, **ἵν' οἱ μὲν λέγοντες μὴ μισῶσιν, οἱ δὲ λογοὶ μὴ βλάπτωσιν.**

25. Πολλὰ ψευδῇ καὶ πονηρὰ δόγματα λαμβάνομεν εὐνοίᾳ καὶ πίστει τῇ πρὸς τοὺς λέγοντας ἐνδεχόμενοι.

(Ἀκολουθεῖ)

ΧΡΙΣΤ. ΣΑΜΑΡΤΕΙΑΝΗΣ.

Η ΛΥΡΑ ΤΟΥ ΕΡΜΟΥ.

Χειμῶνας, νύχτα, συντροφία· ταιριαζοῦν παραμύθια·
γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ δὲ θά 'ντραπῶ
παραμυθᾶν νὰ σᾶς πῶ,
ποῦ ἔχει μᾶνα τὴν Ψευτιά καὶ μοιάζει τὴν Ἀλήθεια.

Τὰ παραμύθια ταῖς βραδιαῖς εἶναι χρυσὴ συνήθεια !
νὰ κάθωνται οὐλ' ἢ γενιὰ
τριγύρω 'ς τὴν ἑσπέρην γωνιά !
νὰ ράβουνε, νὰ τραγουδοῦν, νὰ λέν καὶ παραμύθια !

Σὺν παραμύθι, θὰ τὸ πῶ 'ς τὴν γλῶσσαν τῆς γλαυκῆς μου.
συμπάθειο, ἂν ἡ γλῶσσ' αὐτὴ
πειράξῃ μερικοὺς 'ς τὰ φτι !
μένα μ' ἀρέσει! κ' εἶν' αὐτὴ ἡ γλῶσσα τῆς καρδιάς μου!

Μὰ βλέπω, σᾶς στενοχωρῶ μ' αὐτὰ, ποῦ μουρμουρίζω!
μὰ... ξέρω... πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ !...
τὰ λόγια λίγο τ' ἀγαπῶ !...
λοιπὸν ἀρχὴ παραμυθιοῦ καὶ σᾶς καλὸς περὶ τῶν...

Ἡ Ἀφροδίτη, ἡ γλυκεῖα, μὲ τὸ χαμόγελό της,
σὰ μᾶνα ποῦ ἦτανε κι' αὐτὴ,
πολλαῖς φορὰς κι' ἀπὸ τὰ φτι
τὸ 'πιανε τὸ τρελό της !...

Καὶ κάποτε, ποῦ θύμονε μὲ τὸν καλὸ της Ἄρη,
ξεθύμαινε μὲ τὸ παιδί !...
καὶ τοῦ 'δινε μὲ τὸ ραβδί,
τοῦ μικροκατεργάρη !...

Ταῖς ἑτρωγε· μὰ πάντ' αὐτὸς εἶχε γλυκεῖα συμπάθεια
'ς τὴ μᾶνα· καὶ κακιὰ ὀργὴ
σὲ 'κεῖνο τὸ κακὸ βεργί,
ποῦχε τὰ μαῦρ' ἀγκάθια !...

Βρίσκει λοιπὸν καιρὸ κι' αὐτὸς ἐκεῖ 'ς τὸ θεῖο δῶμα,
πιδᾶ κι' ἀρπάζει τὸ βεργί,
πετᾶ 'π' τὸν οὐρανὸ 'ς τὴ Γῆ
σκάδει, τὸ χῶνε βιαστικά, νὰ λυώσῃ 'κεῖ 'ς τὸ χῶμα !

Μὰ 'κεῖνο ἦταν ἀθάνατο !... γι' αὐτὸ ἦταν ποτισμένο
μὲ αἶμα ἀθάνατου θεοῦ !
τοῦ Ἑρῶτα τοῦ κραταιοῦ !
γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἀπέθανε 'ς τὴ γῆ καταχωσμένο !...

Κι' ἀπ' τὴν καρδίᾳ του μιὰν αὐγὴ πετιέται μὲ καμάρι,
σὰ μοσχαφρότη κοπελιά,
μιὰ φουντωτὴ τριανταφυλλιά
'ντυμένη μέσ' 'ς τὰ πράσινα, ὅλο μορφιά καὶ χάρι !

Κι' ἀπ' τῆς μορφοτριανταφυλλιάς τὴν δροσερὴν ἀγκάλην
μιὰν ἄλλην αὐγούλα τ' ἀπριλιοῦ
μ' ἓνα χρυσὸ φιλὶ τοῦ ἡλίου
γεννιέται τὸ τριαντάφυλλο μὲ τὰ οὐράνια κάλλη !

Τῆς ἀθωότης 'ς τὴν ἀρχὴν εἶχε τὴν ἄσπρην ὄψιν·
κ' ἐκρύβονταν ἀπὸ 'ντροπῆς
νὰ μὴ τὸ ἰδῇ κανεὶς καὶ πῆ,
«Ἀχ! τί 'μορφιά!» — καὶ τόνειρο τῆς ἀθωότης κόψῃ! —